



4 maart 2014

Onderwerp

Verlag Koffie met de Buren 4 maart 2014

Locatie: Museumcafé Bijzondere Collecties, Oude Turfmarkt 129

Datum: 4 maart

Tijd: 19:30-21:00

Opening

Om 19.40 uur opent Martijn de Rooter, programmamanager Binnenstad, de bijeenkomst en heet de belangstellenden van harte welkom. Martijn geeft een korte introductie over de campusontwikkeling van de UvA. De Universiteit van Amsterdam is bezig met de realisatie van vier open stadscampussen die de stad en de universiteit met elkaar verbindt en de voordelen van beiden combineert. Op iedere campus zijn straks verwante wetenschappelijke disciplines geclusterd. In de Binnenstad op en rond het Binnengasthuisterrein en de Oudemanshuispoort worden de geesteswetenschappen gehuisvest. De UvA wil terug naar vier stadscampussen. De gebouwen op de campussen worden in fases gerenoveerd en ontwikkeld tot bruisende ontmoetingsplekken voor studenten, medewerkers, bedrijven, instellingen en Amsterdammers.

Martijn legt het verdere programma van de avond uit. Als eerste wordt de renovatie van het voormalig CREA pand aan de Grimburgwal (Turfdragsterspad 15-17) besproken, daarna geeft Roberto Meyer van MVSA Architects, namens de architectencombinatie MVSA Architects en Architectenbureau J. van Stigt, een toelichting op het voorlopig ontwerp casco van de nieuwe UB Binnenstad. Het tweede deel van de bijeenkomst bestaat uit een informatiemarkt, waar gelegenheid is tot het stellen van vragen over diverse thema's en de maquette te bekijken.

Deze 'Koffie met de burens' bijeenkomst is een vervolg op de bijeenkomst van 17 oktober 2013, waar de architecten hun visie op de ontwerpopgave voor de UB Binnenstad hebben toegelicht.

DEEL 1

Voortgang renovatie voormalig CREA-pand aan de Grimburgwal (Turfdragsterspad 15-17)

Alex ter Haar, projectmanager Binnenstad, geeft een toelichting op de huidige stand van zaken rond de renovatie van het voormalige CREA-pand (BG2) voor Kunst- religie en cultuurwetenschappen. In de zomer van 2013 is het pand volledig gestript en bouwklaar gemaakt. Een verassing tijdens deze werkzaamheden was de ontdekking van een bijzondere zolderruimte. Voordat deze ruimte kan worden hersteld, dient eerst de aanwezige zwam, ontstaan door lekkage, te worden verwijderd.

Vorbereidende werkzaamheden

Voordat de renovatiewerkzaamheden van het voormalig Crea-pand in mei/juni van start gaan, vinden er nog een aantal voorbereidende werkzaamheden plaats. Tijdens het bouwklaar maken van het pand zijn in totaal vijf asbestplekken gevonden. Drie ervan zijn gelijker tijd verwijderd, de overige twee plekken worden in maart en april verwijderd. De reden voor een gefaseerde verwijdering is omdat deze laatste twee plekken onder de vloer in de kruipruimte zitten. Tegelijk met de asbest verwijdering wordt de begane grondvloer gesloopt en er vindt nog inpandig bodemonderzoek plaats. Dit laatste is nodig omdat er in de oude binnenstad eigenlijk altijd sprake is van historische vervuiling die volgens de geldende regels moet worden geïnventariseerd. We verwachten overigens geen onbekende zaken aan te treffen. Het slopen van de begane grondvloer kan enige geluidshinder veroorzaken.

Renovatie

Vanaf mei/juni start de renovatie van het pand. Delen van het pand worden zoveel mogelijk in originele staat teruggebracht. Hierbij kan men denken aan de verlaagde plafonds die worden verwijderd zodat de oorspronkelijke hoge ruimtes weer zichtbaar worden. Ook het historische trappenhuis wordt in eren hersteld. Andere werkzaamheden zijn onder andere:

- het van binnenuit inbrengen van ca. 130 nieuwe funderingspalen. Hiervoor hoeft geen damwand te worden geslagen en de palen worden geschroefd.
- het herstellen van de gevel; herstel van kozijnen en het verwijderen van de later aangebrachte aanbouw tussen BG2 en het naastgelegen gebouw (BG1). het herstellen van het dak en het transparant maken van de oorspronkelijke dakluiken zodat voldoende daglicht binnen kan komen alle verdiepingen worden opnieuw ingebouwd en ingericht; renoveren van de hoofdtrappen, de plafonds, de wandafwerking en een nieuwe indeling van de ruimtes.

De verwachting is dat de renovatiewerkzaamheden in totaal elf maanden in beslag nemen. Medio april wordt de aannemer geselecteerd die de renovatiewerkzaamheden aan het pand uit gaat voeren.

BLVC-kader

Helaas kunnen de werkzaamheden aan het pand hinder met zich meebrengen. Hoewel veel werkzaamheden binnen het gebouw plaatsvinden zal soms geluidshinder optreden. Denk bijvoorbeeld aan de sloop van de begane grondvloer die nu van start is gegaan, het bouwen van steigers langs de gevel in een later stadium of het slopen van de tussenbouw en de serre. Om de hinder zoveel mogelijk te beperken is er in samenwerking met de bewonersdelegatie en stadsdeel Centrum een zogenaamd Bereikbaarheid-, Leefbaarheid-, Veiligheid- en Communicatieplan (BLVC) opgesteld dat als leidraad dient voor de aannemer bij het uitvoeren van de werkzaamheden Het BLVC-plan is te downloaden op de UvA website www.uva.nl/binnenstad onder het kopje 'Publicaties'.

Voorlopig ontwerp UB Binnenstad

Roberto Meyer presenteert namens de architectencombinatie MVSA Architects en architectenbureau J. van Stigt het voorlopig ontwerp casco van de UB Binnenstad. Het Conservatorium Hotel aan de van Baerlestraat is een mooi voorbeeld van de samenwerking van MVSA & Van Stigt voor de transformatie van een eind 19^e eeuwse monumentaal pand naar een nieuwe functie. Het uitgangspunt voor het voorlopig ontwerp van de UB Binnenstad is het structuurontwerp van BiermanHenket geweest. Dit structuurontwerp is terug te vinden op de UvA website www.uva.nl/binnenstad onder het kopje 'Publicaties'.

Aanvraag omgevingsvergunning en aanvraag partiële wijziging bestemmingsplan

In februari heeft de UvA de aanvraag omgevingsvergunning voor de bouw van de nieuwe UB Binnenstad bij stadsdeel Centrum ingediend. Naast de omgevingsvergunning is ook een gedeeltelijke herziening van het bestemmingsplan nodig omdat het plan voor de nieuwe UB Binnenstad op vier punten niet in overeenstemming is met het nu geldende bestemmingsplan 'Postcodegebied 1012'. Een uitgebreide toelichting op deze vier punten is terug te vinden op de website www.uva.nl/binnenstad onder het kopje 'Publicaties'.

Historische en moderne elementen

Voor het voorlopig ontwerp van de nieuwe UB Binnenstad is kritisch gekeken naar hoe enerzijds met respect de historische bouwelementen omgegaan kan worden, en anderzijds, hoe het pand moderne faciliteiten en uitstraling kan krijgen passend bij een eigentijdse universiteitsbibliotheek annex studiecentrum. Zo heeft in de jaren '50 van de vorige eeuw er een erkeruitbouw plaatsgevonden aan één van de gevels van de Tweede Chirurgische Kliniek. De gevels van de panden zijn recentelijk opnieuw ingemeten en geïnventariseerd en de voor deze gevel nieuw

ontworpen ramen krijgen een vorm die gebaseerd is op het oorspronkelijke ontwerp.

Hoofdentree en fietsentree

De hoofdentree van de UB Binnenstad komt op de plek waar in de ziekenhuisperiode de ambulance-entree van de voormalige Tweede Chirurgische Kliniek zat. In het voorlopig ontwerp wordt deze karakteristieke entree verdubbeld zodat een ruime toegang ontstaat en men vanaf de Vendelstraat direct zicht heeft op het atrium.

Een belangrijk onderdeel van de UB Binnenstad is de fietsenstalling onder de voormalig Tweede Chirurgische kliniek. Een luie hellingbaan vanaf de Vendelstraat leidt direct naar deze fietsenstalling. De stalling biedt straks ruimte aan ca. 950 fietsen, niet alleen voor de bezoekers van de UB maar ook voor de medewerkers en studenten van de Faculteit der Geesteswetenschappen in de omringende gebouwen. Bij de inrichting van de openbare ruimte is de leefbaarheid een belangrijk aandachtspunt. Zo wordt onderzocht of de gevel, grenzend aan de toegang van de fietsenstalling, kan worden voorzien van een geluiddempend 'groen tapijt', ofwel, een verticale beplanting. Door rondom de fietsentree beplanting aan te brengen, wordt voorkomen dat bezoekers hun fiets tegen de gevel kunnen plaatsen. Ook wordt de entree 's nachts afgesloten. Meer informatie over de afwegingen ten aanzien van de locatie van de fietsentree aan de Vendelstraat, is te lezen in de notitie: 'Argumentatie (fiets)entree UB Binnenstad'. Deze is te downloaden via de UvA website www.uva.nl/binnenstad onder het kopje 'Publicaties'.

Atrium

Naast de verbouwing van bestaande ruimtes komt een geheel nieuw glazen dak over het binnenhof, waardoor een groot atrium ontstaat. Het glazen dak vouwt zich als het ware als een blad van een boom over de gebouwen heen. Architectonisch en technisch gezien is dit een gecompliceerde en uitdagende aangelegenheid omdat de gebouwen die aan het hof grenzen verschillen in hoogten. Het karakteristieke torentje aan de Binnengasthuisstraat (ook wel de telefoontoren genoemd) is hierbij het meeste prominente onderdeel. De verdiepingen van de verschillende gebouwen, Zusterhuis en Tweede Chirurgische Kliniek, zijn toegankelijk door middel van de trap die in de draagstructuur van het dak zit.

Nieuwbouw

Op de hoek Nieuwe Doelenstraat en Binnengasthuisstraat, waar nu de parkeerplaats in gebruik door hotel de L'Europe, komt een nieuwbouwgedeelte van de UB Binnenstad. De begane grond biedt ruimte voor een UB-kantine en op de verdiepingen daarboven komen studieplaatsen. In het voorlopig ontwerp is voor de gevel van het nieuwbouwdeel, een driedimensionaal gevelscherf opgenomen wat refereert aan figuren en tekens uit de geesteswetenschappen. Dit werkt als een screen waardoor de uitstraling van het licht 's avonds vanuit het nieuwbouwgedeelte richting de tegenoverliggende huizen beperkt wordt. Een verdere uitwerking van het nieuwbouwdeel volgt in de volgende ontwerpfase.

DEEL 2

Chérie van der Meer, de nieuwe omgevingsmanager Binnenstadscampus, stelt zichzelf voor. Zij zal toezien op de bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens de realisatie van de Binnenstadscampus. Zij is bereikbaar voor een ieder die vragen, suggesties of klachten heeft over de werkzaamheden. E-mail: omgevingsmanager-binnenstad@uva.nl of 06 2115 5032. Tijdens het tweede deel van de bijeenkomst krijgen genodigden de gelegenheid om langs diverse tafels en de maquette te gaan en door te praten over diverse thema's.

Samenvatting vragen:

1. Wat betekent het woord ‘optioneel’ als het gaat om de avonduitgang van de fietsenstalling?
Antwoord: de architecten hebben meerdere mogelijke locaties voor de fietsentree onderzocht, hierbij hebben ze rekening gehouden met diverse aspecten. Uit dit onderzoek is een fietsentree in de Vendelstraat als meest optimale locatie naar voren gekomen. In de aanvraag omgevingsvergunning is tevens een avondingang en –uitgang, na 23.00 uur, opgenomen in de Nieuwe Doelenstraat. Mocht na opening van de UB Binnenstad blijken dat de fietsentree in de Vendelstraat voor substantiële overlast zorgt in de late avond, dan kan ingebruikname van de nachtingang en -uitgang aan de Nieuwe Doelenstraat één van de mogelijke maatregelen zijn. Voor een uitgebreidere toelichting op de afwegingen verwijzen we u graag naar de memo ‘argumentatie (fiets)entree UB Binnenstad’, deze is te vinden op www.uva.nl/binnenstad onder het kopje ‘Publicaties’.

Noot: het antwoord dat de architect tijdens de bijeenkomst heeft gegeven is ter verduidelijking aangevuld door de UvA.

2. Waarom wordt de ingang van de fietsenstalling niet in de nieuwbouw geplaatst?
Antwoord: De hellingbaan van de fietsentree van de UB Binnenstad dient comfortabel te zijn en uit te nodigen tot gebruik. Om het gebruik van de stalling verder te stimuleren dient vanuit de fietsenstalling een directe ontsluiting naar de portier en de hoofdentree te zijn. Het nieuwbouwdeel is de enige plek waar een inrit naar de inpandige laad- en losplek kan worden gemaakt. Deze is onder andere nodig voor de aan- en afvoer van bestelde boeken en de bevoorrading van de UB-kantine. Ook moet in het nieuwbouwdeel de nooduitgang van de kantine komen. Als in dit deel van het gebouw, naast de twee andere noodzakelijke openingen, ook een fietsentree gerealiseerd moet worden, ontstaat er een aantasting van de doorlopende gevelrooilijn die onderdeel is van het historisch stadsgezicht. Dit is niet conform het bestemmingsplan. Voor een uitgebreidere toelichting op de afwegingen verwijzen we u graag naar de memo ‘argumentatie (fiets)entree UB Binnenstad’, deze is te vinden op www.uva.nl/binnenstad onder het kopje ‘Publicaties’.

3. Hoeveel licht komt er naar binnen aan de overkant vanaf de nieuwbouwegevel?
Antwoord: De nieuwbouw bestaat uit een driedimensionaal gevelscherp en een glazen binnen gevel. Het gevelscherp werkt als een screen dat de lichtuitstraling naar de tegenover gelegen panden filtert.

4. Wanneer komt het definitief ontwerp?
Antwoord: Het Ontwerp Team werkt het voorlopig ontwerp nu uit in een definitief ontwerp. Dit houdt uitwerking van de indeling en inrichting van het gebouw in en de technische uitwerking. Vanaf indiening van de aanvraag omgevingsvergunning heeft de Gemeente 26 weken, met een mogelijkheid tot uitloop van 6 weken, om een ontwerpbesluit met betrekking tot de aanvraag omgevingsvergunning te nemen. Tegelijkertijd zal de Gemeente een ontwerpbesluit over de benodigde partiële herziening bestemmingsplan nemen. Daarna worden beide ontwerpbesluiten ter inzage gelegd en bestaat er de mogelijkheid tegen beiden zienswijzen in te dienen.

5. Wat gaat er gebeuren als er uit onderzoek blijkt dat de gekozen plek voor de fietsentree de minst gunstige plek is in het kader van de leefbaarheid Binnengasthuisterrein?
Er is zorgvuldig gezocht naar de optimale oplossing. Hierbij zijn vele factoren van invloed. Bekeken zal wel worden op basis van onderzoek of er nog extra maatregelen moeten worden genomen om eventuele hinder weg te nemen of zo klein mogelijk te doen zijn.

6. Waarom is er niet vooraf onderzoek gedaan naar de eisen / wensen van de bewoners en op basis daarvan een ontwerp gemaakt?
Behoud van de monumentale panden is het uitgangspunt. Daarbinnen moet het daarop aangepaste programma voor de Universiteitsbibliotheek annex studiecetrum worden gehuisvest. Dit vraagt



aanpassingen aan gebouw die van invloed kunnen zijn op de omgeving. De UvA en de architecten proberen die inpassing zo goed mogelijk te doen rekening houdende met alle belangen.

Noot: het antwoord dat de architect tijdens de bijeenkomst heeft gegeven is ter verduidelijking aangevuld door de UvA.